

Ngày soạn: 5/1/2026

Tiết : 37, 38, 39.

KẾ HOẠCH BÀI DẠY
BÀI 8. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN
VỀ KINH DOANH VÀ NỘP THUẾ
(Bộ kết nối tri thức)

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC.

1. Kiến thức

- Nêu được các quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế.
- Nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ công dân về kinh doanh và nộp thuế.

2. Năng lực

- Điều chỉnh hành vi: Phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế trong một số tình huống đơn giản thường gặp. Tự giác thực hiện các quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân về kinh doanh và nộp thuế bằng những hành vi phù hợp.
- Phát triển bản thân: Thực hiện được và vận động, giúp đỡ người khác thực hiện được các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế.
- Năng lực tìm hiểu và tham gia các hoạt động kinh tế - xã hội: Vận dụng được các kiến thức về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế để phân tích, đánh giá, xử lý các tình huống có liên quan trong thực tiễn cuộc sống.

3. Phẩm chất

Có trách nhiệm và trung thực trong việc chấp hành các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU.

- SGK, SGV, SBT môn Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 12;
- Tranh/ảnh, clip, câu chuyện, trò chơi, ví dụ thực tế,... liên quan tới bài học;
- Trích một số điều luật liên quan nội dung bài học;
- Máy tính, máy chiếu projector, bài giảng PowerPoint,....

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

1. Hoạt động: Mở đầu

a) Mục tiêu. Giới thiệu mục tiêu, ý nghĩa của bài học. Khai thác vốn sống, trải nghiệm của HS về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh, tạo hứng thú và giúp HS có những hiểu biết ban đầu về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh.

b) Nội dung. GV có thể cho HS xem clip/hình ảnh người dân thực hiện các quyền, nghĩa vụ trong kinh doanh/nộp thuế và yêu cầu HS xác định các quyền, nghĩa vụ đó là gì hoặc nhận xét người dân thực hiện đúng hay vi phạm quyền, nghĩa vụ... trên cơ sở đó thực hiện nhiệm vụ sau:

Em hãy kể một số quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh mà em biết

c) Sản phẩm. Học sinh bước đầu nhận biết được một số quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế phù hợp với lứa tuổi

Một số quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh mà em biết là: quyền tự do kinh doanh ngành, nghề mà pháp luật không cấm; quyền tự do tìm kiếm thị trường, khách hàng và ký kết hợp đồng; nghĩa vụ tổ chức công tác kế toán, nộp thuế và thực hiện các nghĩa vụ tài chính khác theo quy định của pháp luật;

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập:

GV có thể cho HS xem clip/hình ảnh người dân thực hiện các quyền, nghĩa vụ trong kinh doanh/nộp thuế và yêu cầu HS xác định các quyền, nghĩa vụ đó là gì hoặc nhận xét người dân thực hiện đúng hay vi phạm quyền, nghĩa vụ... trên cơ sở đó thực hiện nhiệm vụ sau:

Em hãy kể một số quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh mà em biết

Thực hiện nhiệm vụ

HS thực hiện nhiệm vụ học tập theo nhóm/cá nhân chuẩn bị câu trả lời ra giấy.

GV mời 1 – 2 HS trả lời câu hỏi, các HS khác bổ sung ý kiến.

Báo cáo, thảo luận

GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, sau đó dẫn dắt HS vào bài mới như lời dẫn trong SGK.

Kết luận, nhận định

- Giáo viên nhận xét đánh giá về quá trình thực hiện nhiệm vụ của học sinh

Gv nhấn mạnh:

Quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế được Nhà nước Việt Nam ghi nhận trong Hiến pháp năm 2013, Luật Doanh nghiệp năm 2020, Luật Quản lý thuế năm 2019 và một số văn bản quy phạm pháp luật khác có liên quan. Thực hiện tốt các quyền và nghĩa vụ này sẽ góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân và xây dựng đất nước văn minh, giàu mạnh.

2. Hoạt động: Khám phá

Nội dung 1: Tìm hiểu nội dung: quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh

a) Mục tiêu. HS nêu được các quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh.

HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm đơn giản thường gặp về quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân về kinh doanh.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS khai thác các thông tin và trường hợp trong SGK để trả lời câu hỏi:

1/ *Trường hợp trên, vợ chồng ông M đã vi phạm quy định nào của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh? Hành vi vi phạm đó gây nên những hậu quả gì?*

2/ *Theo em, công dân có những quyền và nghĩa vụ gì trong kinh doanh? Hãy nêu ví dụ về việc công dân thực hiện tốt các quyền, nghĩa vụ đó trong cuộc sống.*

c) Sản phẩm.

1/ Vợ chồng ông M đã vi phạm quy định của pháp luật về quyền tự do kinh doanh, quyền bình đẳng trong kinh doanh, nghĩa vụ tôn trọng quyền lợi của người tiêu dùng, vi hành vi của vợ chồng ông M sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng nhái là hành vi bị pháp luật nghiêm cấm, vi phạm quyền tự do kinh doanh của công dân. Sản xuất, buôn bán hàng giả là một hình thức cạnh tranh không lành mạnh, xâm phạm đến quyền lợi của các doanh nghiệp kinh doanh sản phẩm thật, vi phạm quyền bình đẳng trong kinh doanh của công dân; sản xuất, buôn bán hàng giả xâm phạm đến quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng, vi phạm nghĩa vụ tôn trọng quyền lợi của người tiêu dùng.

+ Hành vi vi phạm của vợ chồng ông M có thể dẫn đến những hậu quả như: khiến người tiêu dùng bị thiệt hại về tài sản do mua và sử dụng những sản phẩm giả, kém chất lượng; gây thiệt hại về uy tín, tiền bạc cho các doanh nghiệp chân chính sản xuất dầu nhớt nhãn hiệu K; gây rối loạn thị trường; vợ chồng ông M phải chịu trách nhiệm pháp lý tương ứng theo quy định của pháp luật;...

2/ Công dân có các quyền về kinh doanh như: quyền tự do kinh doanh những ngành, nghề mà pháp luật không cấm; quyền bình đẳng về kinh doanh; có quyền khiếu nại, tố cáo các hành vi vi phạm pháp luật về kinh doanh; quyền tự do tìm kiếm thị trường, khách hàng và kí kết hợp đồng; có quyền tuyển dụng, thuê và sử dụng lao động theo quy định của pháp luật về lao động;...

Công dân có các nghĩa vụ về kinh doanh như: tuân thủ quy định của Hiến pháp và pháp luật về kinh doanh; tôn trọng quyền tự do kinh doanh của người khác; kê khai, nộp thuế theo quy định của pháp luật; bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên; bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động trong doanh nghiệp và người tiêu dùng; thực hiện các quy định của pháp luật về quốc phòng, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội;...

+ Ví dụ: Doanh nghiệp thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn cho người lao động

trong sản xuất, đóng bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội đầy đủ cho người lao động; doanh nghiệp thực hiện các biện pháp bảo vệ môi trường trong quá trình sản xuất, kinh doanh;...

d) Tổ chức thực hiện

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Dự kiến sản phẩm
Giao nhiệm vụ học tập GV giao nhiệm vụ cho HS khai thác các thông tin và trường hợp trong SGK để trả lời câu hỏi: <i>1/Trường hợp trên, vợ chồng ông M đã vi phạm quy định nào của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh? Hành vi vi phạm đó gây nên những hậu quả gì?</i> <i>2/Theo em, công dân có những quyền và nghĩa vụ gì trong kinh doanh? Hãy nêu ví dụ về việc công dân thực hiện tốt các quyền, nghĩa vụ đó trong cuộc sống.</i> Thực hiện nhiệm vụ - Học sinh đọc thông tin. - HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm/cá nhân, viết câu trả lời ra giấy hoặc phiếu học tập. Báo cáo, thảo luận GV mời 1 – 2 đại diện nhóm/HS trong lớp lần lượt trả lời từng câu hỏi, các HS khác bổ sung ý kiến. Kết luận, nhận định – GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS và kết luận: Các quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân về kinh doanh là cơ sở pháp lý quan trọng giúp mọi công dân tham gia vào các quan hệ kinh tế một cách phù hợp qua đó xây dựng các mối quan hệ kinh tế lành mạnh và thúc đẩy xã hội phát triển	1. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CƠ BẢN CỦA CÔNG DÂN VỀ KINH DOANH Công dân có các quyền về kinh doanh như: quyền tự do kinh doanh những ngành, nghề mà pháp luật không cấm; quyền bình đẳng về kinh doanh; có quyền khiếu nại, tố cáo các hành vi vi phạm pháp luật về kinh doanh; quyền tự do tìm kiếm thị trường, khách hàng và kí kết hợp đồng; có quyền tuyển dụng, thuê và sử dụng lao động theo quy định của pháp luật về lao động;... Công dân có các nghĩa vụ về kinh doanh như: tuân thủ quy định của Hiến pháp và pháp luật về kinh doanh; tôn trọng quyền tự do kinh doanh của người khác; kê khai, nộp thuế theo quy định của pháp luật; bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên; bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động trong doanh nghiệp và người tiêu dùng; thực hiện các quy định của pháp luật về quốc phòng, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội;...

Nội dung 2: Tìm hiểu nội dung: quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế

a) Mục tiêu.

- HS nêu được các quy định cơ bản của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế.

- HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm đơn giản thường gặp về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin và trường hợp 1 trong SGK để trả lời câu hỏi:

1/ Trong trường hợp 1, anh D đã thực hiện những quyền và nghĩa vụ gì của công dân về nộp thuế. Ngoài những quyền, nghĩa vụ đã thực hiện, theo quy định của pháp luật, anh D còn có những quyền và nghĩa vụ nào khác về nộp thuế?

2/ Trong trường hợp 2, ông A đã vi phạm quy định nào của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế? Vì sao? Hành vi vi phạm của ông A có thể dẫn tới những hậu quả gì?

c) Sản phẩm.

1/ Trong trường hợp 1, anh D đã thực hiện quyền được tiếp cận thông tin, được hỗ trợ, hướng dẫn thực hiện việc nộp thuế. Thực hiện nghĩa vụ đăng kí thuế, sử dụng mã số thuế theo quy định của pháp luật; nghĩa vụ khai thuế chính xác, trung thực, đầy đủ và nộp tiền thuế đầy đủ, đúng thời hạn.

+ Ngoài các quyền, nghĩa vụ đã thực hiện, anh D còn có các quyền, nghĩa vụ khác về

nộp thuế như: quyền được giữ bí mật thông tin, trừ các thông tin phải cung cấp cho cơ quan thuế; quyền được hưởng các ưu đãi về thuế, hoàn thuế theo quy định của pháp luật về thuế; quyền được tố cáo những hành vi vi phạm pháp luật về nộp thuế; quyền yêu cầu cơ quan quản lý thuế giải thích về việc tính thuế, ấn định thuế; quyền ký hợp đồng với tổ chức kinh doanh dịch vụ làm thủ tục về thuế, đại lý làm thủ tục hải quan để thực hiện dịch vụ đại lý thuế, đại lý làm thủ tục hải quan; nghĩa vụ chấp hành quyết định kiểm tra, thanh tra thuế; nghĩa vụ tôn trọng các quyền về nộp thuế của người khác;....

2/ + Trong trường hợp 2, ông A đã vi phạm nghĩa vụ khai thuế chính xác, trung thực, đầy đủ và nghĩa vụ sử dụng hoá đơn theo đúng quy định của pháp luật của người nộp thuế, vì theo quy định của pháp luật, người nộp thuế có trách nhiệm phải khai thuế chính xác, trung thực, đầy đủ và sử dụng hoá đơn, chứng từ theo đúng quy định. Tuy nhiên, ông A đã cố tình chỉ đạo cấp dưới lập khống hợp đồng kinh tế, ghi sai giá trị trên hoá đơn giá trị gia tăng và khai thuế thấp hơn so với thực tế để nhằm mục đích trốn thuế.

+ Hành vi của ông A có thể gây ra những hậu quả như: gây thất thoát cho ngân sách nhà nước; khiến ông A phải chịu trách nhiệm pháp lý tương ứng;...

d) Tổ chức thực hiện

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Dự kiến sản phẩm
Giao nhiệm vụ học tập GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin và trường hợp 1 trong SGK để trả lời câu hỏi: 1/ <i>Trong trường hợp 1, anh D đã thực hiện những quyền và nghĩa vụ gì của công dân về nộp thuế? Ngoài những quyền, nghĩa vụ đã thực hiện, theo quy định của pháp luật, anh D còn có những quyền và nghĩa vụ nào khác về nộp thuế?</i> 2/ <i>Trong trường hợp 2, ông A đã vi phạm quy định nào của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế? Vì sao? Hành vi vi phạm của ông A có thể dẫn tới những hậu quả gì?</i> Thực hiện nhiệm vụ - Học sinh đọc thông tin. - HS thực hiện nhiệm vụ học tập theo nhóm học tập, chuẩn bị câu trả lời ra giấy hoặc bảng nhóm để trình bày trước lớp Báo cáo, thảo luận GV triển khai phần báo cáo kết quả học tập: mời đại diện 1 – 2 nhóm trình bày câu trả lời, đại diện các nhóm khác nhận xét, phản biện, bổ sung. Kết luận, nhận định GV nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ học tập của HS, sau đó kết luận: Mọi người có nghĩa vụ nộp thuế theo luật định”. Theo quy định, tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân phải nộp một khoản bắt buộc vào ngân sách nhà nước khi đáp ứng đủ những điều kiện theo quy định của các luật thuế. Đây là nghĩa vụ chuyển giao tài sản của người nộp thuế cho Nhà nước theo quy định của pháp luật và có tính chất bắt buộc, người nộp thuế không được trốn thuế, không được tự ấn định hay thoả thuận mức đóng, nộp của mình mà bắt buộc phải chấp thuận, tuân thủ. Khi thực hiện nghĩa vụ thuế, công dân có các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.	2. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CƠ BẢN CỦA CÔNG DÂN VỀ NỘP THUẾ + Người nộp thuế có các quyền như: được cung cấp thông tin, tài liệu để thực hiện nghĩa vụ, quyền lợi về thuế; được giữ bí mật thông tin, trừ các thông tin phải cung cấp cho cơ quan thuế; được hưởng các ưu đãi về thuế, hoàn thuế theo quy định của pháp luật về thuế; được tố cáo những hành vi vi phạm pháp luật về nộp thuế;... + Người nộp thuế có nghĩa vụ tuân thủ các quy định của pháp luật về thuế như: khai thuế chính xác, trung thực, đầy đủ; nộp hồ sơ thuế đúng hạn; nộp tiền thuế đầy đủ, đúng thời hạn, đúng địa điểm; chấp hành quyết định kiểm tra, thanh tra thuế; tôn trọng các quyền về nộp thuế của người khác;...

3. Hoạt động: Luyện tập

Câu 1: Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó.

a. Anh K và chị O là bạn thân của nhau. Gần đây, hai người quyết định kinh doanh để tăng thêm thu nhập. Anh K lựa chọn thành lập công ty kinh doanh dịch vụ vận tải, còn chị O muốn tận dụng lợi thế của gia đình nên đã đăng kí thành lập hộ kinh doanh thực phẩm sạch.

b. Công ty C phát hiện xưởng sản xuất của bà Y có hành vi sản xuất các mặt hàng kém chất lượng, giả mạo sản phẩm của mình nên đã làm thủ tục khởi kiện theo quy định của pháp luật.

c. Cơ sở kinh doanh thực phẩm của bà G luôn chú trọng việc đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm.

d. Khi phát hiện sự cố gây ô nhiễm môi trường, ông T (chủ doanh nghiệp tư nhân) đã tiến hành các biện pháp khắc phục hậu quả, thực hiện đền bù cho những người bị thiệt hại và đầu tư lắp đặt hệ thống xử lý chất thải theo công nghệ tiên tiến

a) Mục tiêu.

HS củng cố, hoàn thiện tri thức vừa khám phá về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế.

b) Nội dung.

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu từng quan điểm trong bài tập 1 và trả lời câu hỏi

Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó.

c) Sản phẩm.

a. Công dân có quyền tự do kinh doanh những ngành nghề mà pháp luật không cấm; được tự do lựa chọn mô hình kinh doanh phù hợp với nhu cầu, điều kiện, khả năng của bản thân; có quyền tự do lựa chọn loại hình tổ chức kinh tế thích hợp để thực hiện hoạt động đầu tư kinh doanh; có quyền lựa chọn quy mô kinh doanh, chủ động điều chỉnh quy mô và ngành, nghề kinh doanh.

b. Doanh nghiệp có quyền khởi kiện vụ án hành chính để yêu cầu Toà án bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình theo quy định của pháp luật.

c. Trong kinh doanh, công dân phải tôn trọng quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng, không được thực hiện các hành vi xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng.

d. Trong sản xuất, kinh doanh, công dân phải tuân thủ các quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên; phải thực hiện các biện pháp khắc phục hậu quả, đền bù thiệt hại nếu gây ra các sự cố môi trường.

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu từng quan điểm trong bài tập 1 và trả lời câu hỏi

Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó.

Thực hiện nhiệm vụ

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào phiếu học tập.

Báo cáo, thảo luận

GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác trong lớp bổ sung ý kiến, sau đó GV nhận xét và kết luận

Kết luận, nhận định

- Giáo viên nhận xét phần trả lời của các học sinh, tổng hợp và đưa ra kết luận

Câu 2: Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về nộp thuế? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó

a. Khi nộp hồ sơ quyết toán thuế thu nhập doanh nghiệp, chị G (kế toán của Công ty A) có một số thắc mắc về thủ tục nộp hồ sơ khai thuế qua giao dịch điện tử nên đã liên hệ với Chi

cục thuế địa phương đề nghị hỗ trợ và được cán bộ tại đây hướng dẫn, cung cấp đầy đủ các thông tin cần thiết.

b. Sau khi nộp đủ các khoản tiền thuế theo quy định của pháp luật, anh T đã gửi văn bản đề nghị cơ quan quản lý thuế địa phương xác nhận việc thực hiện nghĩa vụ thuế với ngân sách nhà nước và được cơ quan quản lý thuế gửi thông báo xác nhận hoàn thành nghĩa vụ thuế.

c. Chị B kinh doanh online trên mạng xã hội và các sàn thương mại điện tử. Trong quá trình kinh doanh, chị B luôn ghi chép đầy đủ các hoạt động mua bán của mình để làm căn cứ khai thuế với cơ quan chức năng.

d. Ngay từ khi thành lập doanh nghiệp tư nhân, hộ gia đình C đã kí hợp đồng với Công ty Dịch vụ M để được hỗ trợ các thủ tục về kế toán và thuế.

a) Mục tiêu. HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm đơn giản thường gặp về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu việc làm của từng nhân vật trong bài tập 2, nhận xét và giải thích về hành vi của các nhân vật trong từng tình huống.

Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về nộp thuế? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó

c) Sản phẩm.

a. Người nộp thuế có quyền được hỗ trợ, hướng dẫn thực hiện việc nộp thuế; cung cấp thông tin, tài liệu để thực hiện nghĩa vụ, quyền lợi về thuế.

b. Người nộp thuế có quyền yêu cầu cơ quan quản lý thuế xác nhận việc thực hiện nghĩa vụ nộp thuế của mình.

c. Người nộp thuế có nghĩa vụ ghi chép chính xác, trung thực, đầy đủ những hoạt động phát sinh nghĩa vụ thuế, khấu trừ thuế và giao dịch phải kê khai thông tin về thuế.

d. Người nộp thuế có quyền kí hợp đồng với tổ chức kinh doanh dịch vụ làm thủ tục về thuế, đại lý làm thủ tục hải quan để thực hiện dịch vụ đại lý thuế, đại lý làm thủ tục hải quan.

d) Tổ chức thực hiện

Giao nhiệm vụ học tập

GV giao nhiệm vụ cho HS nghiên cứu việc làm của từng nhân vật trong bài tập 2, nhận xét và giải thích về hành vi của các nhân vật trong từng tình huống.

Các chủ thể dưới đây đã thực hiện quy định nào của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về nộp thuế? Hãy nêu nội dung cụ thể của quy định đó

Thực hiện nhiệm vụ

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào giấy nháp/phiếu học tập.

Báo cáo, thảo luận

Cá nhân HS thực hiện nhiệm vụ học tập, viết câu trả lời vào giấy nháp/phiếu học tập, GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác trong lớp bổ sung ý kiến

Kết luận, nhận định

GV mời 1 – 2 HS thể hiện quan điểm của mình, các HS khác bổ sung ý kiến, sau đó GV nhận xét và kết luận

Câu 3: Chủ thể nào dưới đây đã vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế? Hành vi vi phạm đó có thể dẫn tới những hậu quả gì?

a. Công ty của chị P kinh doanh dịch vụ nhuộm vải, quần áo. Do muốn giảm chi phí sản xuất nên chị P đã không xây dựng hệ thống xử lý chất thải. Các chất thải của công ty được thải trực tiếp ra sông, gây ô nhiễm trầm trọng.

b. Ông K và ông V đều mở cửa hàng kinh doanh vật tư nông nghiệp. Cửa hàng của hai ông đều bán một số thuốc bảo vệ thực vật nằm trong danh mục cấm sử dụng tại Việt Nam. Tuy nhiên, khi cán bộ cơ quan chức năng kiểm tra thì chỉ xử phạt ông K, còn ông V được bỏ qua vì ông có mối quan hệ với cán bộ kiểm tra.

c. Từ năm 2019 đến năm 2023, ông H đã sử dụng tư cách pháp nhân của Công ty M để kí kết, thực hiện 9 hợp đồng thi công xây dựng ở địa phương và thu về tổng số tiền hơn 6 tỉ đồng. Tuy nhiên, Công ty M không xuất hoá đơn giá trị gia tăng, không thực hiện mở, ghi

chép sổ sách, chứng từ kế toán theo quy định, không kê khai thuế giá trị gia tăng phải nộp cho ngân sách nhà nước. Ông H đã làm thủ tục rút toàn bộ số tiền đã được thanh toán ra khỏi tài khoản của Công ty M để sử dụng chi trả chi phí của công trình và chi tiêu cá nhân.

a) Mục tiêu. HS củng cố, hoàn thiện tri thức vừa khám phá về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS đọc từng tình huống và trả lời câu hỏi

Chủ thể nào dưới đây đã vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế? Hành vi vi phạm đó có thể dẫn tới những hậu quả gì?

c) Sản phẩm.

a. Gây ô nhiễm nguồn nước, huỷ diệt các loài động vật sống dưới nước; gây ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe, cuộc sống, sản xuất của mọi người; khiến chủ thể vi phạm phải chịu trách nhiệm pháp lý;...

b. Gây ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe, tính mạng mọi người; gây ô nhiễm môi trường; ảnh hưởng tiêu cực đến các loài động, thực vật; ảnh hưởng tiêu cực đến tính nghiêm minh của pháp luật và uy tín của cơ quan chức năng; khiến chủ thể vi phạm phải chịu trách nhiệm hành chính;...

c. Gây thất thoát cho ngân sách nhà nước; khiến ông H và Công ty M phải chịu trách nhiệm pháp lý theo quy định.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV giao nhiệm vụ cho HS đọc từng tình huống và trả lời câu hỏi

Chủ thể nào dưới đây đã vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế? Hành vi vi phạm đó có thể dẫn tới những hậu quả gì?

Thực hiện nhiệm vụ

HS làm việc nhóm chuẩn bị bài giới thiệu.

Báo cáo, thảo luận

GV triển khai báo cáo kết quả thảo luận cho từng cấp độ.

Kết luận, nhận định

GV nhận xét và kết luận giúp học sinh thấy được sự những hậu quả mà các chủ thể phải gánh chịu do hành vi vi phạm các quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế.

Câu 4: Em hãy đọc tình huống sau và trả lời câu hỏi:

Sau khi chuẩn bị đủ vốn và các điều kiện cần thiết, anh B quyết định thành lập Công ty Trách nhiệm hữu hạn một thành viên T để kinh doanh đồ nội thất. Anh nộp hồ sơ đăng ký thành lập doanh nghiệp ở Phòng Đăng ký kinh doanh địa phương và được cấp Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp. Đồng thời, anh B cũng chủ động thực hiện các thủ tục về thuế cho doanh nghiệp mới thành lập theo đúng quy định của pháp luật. Sau khi được cấp phép kinh doanh, anh B tiến hành tuyển dụng lao động, tìm kiếm nguồn hàng hoá, thực hiện các hoạt động quảng cáo để thu hút khách hàng và mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm.

Trong tình huống trên, anh B đã thực hiện quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế như thế nào?

a) Mục tiêu. HS phân tích, đánh giá được các hành vi vi phạm đơn giản thường gặp về quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế; nhận biết được tác hại, hậu quả của hành vi vi phạm quyền và nghĩa vụ của công dân về nộp thuế.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin trong bài tập 4 và trả lời câu hỏi: *Trong tình huống trên, anh B đã thực hiện quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế như thế nào?*

c) Sản phẩm.

Anh B đã thực hiện quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế bằng những việc làm cụ thể như: thành lập Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên T để kinh doanh đồ nội thất; nộp hồ sơ đăng ký thành lập doanh nghiệp ở phòng Đăng ký kinh doanh địa phương; chủ động thực hiện các thủ tục về thuế cho doanh nghiệp mới thành lập; tiến hành

tuyển dụng lao động, tìm kiếm nguồn hàng hoá, thực hiện các hoạt động quảng cáo thu hút khách hàng và mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV giao nhiệm vụ cho HS đọc thông tin trong bài tập 4 và trả lời câu hỏi: *Trong tình huống trên, anh B đã thực hiện quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế như thế nào?*

Thực hiện nhiệm vụ

HS làm việc nhóm chuẩn bị bài giới thiệu.

Báo cáo, thảo luận

GV triển khai báo cáo kết quả thảo luận cho từng cấp độ. Mời đại diện nhóm 1 giới thiệu, đại diện nhóm 2 nêu câu hỏi phản biện, nhận xét và bổ sung, các HS khác có thêm ý kiến đóng góp.

Kết luận, nhận định

GV nhận xét và kết luận giúp học sinh thấy được sự vai trò của việc thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân về kinh doanh và nộp thuế

Câu 5: Nếu là chủ thể trong các tình huống sau, em sẽ làm gì để thực hiện đúng quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế?

a. Anh D phát hiện nhiều sản phẩm bánh kẹo, nước giải khát đang được bày bán ở cửa hàng của gia đình mình là sản phẩm được làm giả theo mẫu mã của các thương hiệu nổi tiếng.

b. Chị N biết tin người thân trong gia đình có ý định làm giả sổ sách kế toán nhằm mục đích trốn thuế.

c. Bạn Q được bạn bè rủ góp vốn mua pháo nổ về bán kiếm lời.

a) Mục tiêu. HS củng cố, hoàn thiện tri thức vừa khám phá về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế.

b) Nội dung. GV có thể tổ chức cho các nhóm dựa trên nội dung tình huống trong SGK, xây dựng kịch bản, đóng vai thể hiện vở kịch trên lớp hoặc thuyết trình để thực hiện nhiệm vụ

Nếu là chủ thể trong các tình huống sau, em sẽ làm gì để thực hiện đúng quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế?

c) Sản phẩm.

a. Nếu là anh D, em nên trình báo sự việc tới cơ quan chức năng để giải quyết theo quy định của pháp luật.

b. Nếu là chị N, em nên giải thích để người thân của mình hiểu hành vi làm giả sổ sách kế toán để trốn thuế là hành vi vi phạm pháp luật và sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý tương ứng theo quy định của pháp luật; giải thích để người thân hiểu nghĩa vụ nộp thuế của công dân và khuyên người thân mình nên thực hiện đúng nghĩa vụ nộp thuế để phòng tránh những hậu quả bất lợi trong tương lai.

c. Nếu là Q, em nên từ chối không làm theo lời bạn; giải thích cho bạn hiểu, pháo nổ gây nguy hiểm cho người sử dụng và là mặt hàng bị cấm kinh doanh. Nếu vi phạm sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý theo quy định của pháp luật. Khuyên bạn nên từ bỏ ý định để thực hiện đúng quy định của pháp luật và phòng tránh những hậu quả xấu trong tương lai.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV có thể tổ chức cho các nhóm dựa trên nội dung tình huống trong SGK, xây dựng kịch bản, đóng vai thể hiện vở kịch trên lớp hoặc thuyết trình để thực hiện nhiệm vụ

Nếu là chủ thể trong các tình huống sau, em sẽ làm gì để thực hiện đúng quy định của pháp luật về quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế?

Thực hiện nhiệm vụ

HS làm việc nhóm chuẩn bị bài giới thiệu.

Báo cáo, thảo luận

GV triển khai báo cáo kết quả thảo luận cho từng cấp độ.

Kết luận, nhận định

GV nhận xét và kết luận giúp học sinh thấy được sự những hậu quả mà các chủ thể phải gánh chịu do hành vi vi phạm các quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế.

4. Hoạt động: Vận dụng

Hãy nêu những việc em dự định sẽ làm để thực hiện đúng các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế trong cuộc sống hằng ngày.

a) Mục tiêu. HS tự giác áp dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết các vấn đề liên quan đến việc thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân trong kinh doanh và nộp thuế.

b) Nội dung. GV giao nhiệm vụ cho HS thực hiện bài tập vận dụng tại nhà:

Hãy nêu những việc em dự định sẽ làm để thực hiện đúng các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế trong cuộc sống hằng ngày.

c) Sản phẩm.

Bước đầu áp dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết các vấn đề liên quan về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế trong cuộc sống hằng ngày.

d) Tổ chức thực hiện

Chuyển giao nhiệm vụ

GV giao nhiệm vụ cho HS thực hiện bài tập vận dụng tại nhà:

Hãy nêu những việc em dự định sẽ làm để thực hiện đúng các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ của công dân về kinh doanh và nộp thuế trong cuộc sống hằng ngày.

Thực hiện nhiệm vụ

- Học sinh làm việc ở nhà, suy nghĩ và hoàn thành nhiệm vụ

Báo cáo, thảo luận

- Giáo viên bố trí thời gian để các học sinh chia sẻ bài viết của mình qua nhóm lớp để các học sinh khác cùng trao đổi

Kết luận, nhận định

- Căn cứ vào các tiêu chí, các yêu cầu đặt ra đưa ra những nhận xét để giúp các học sinh hiểu hơn việc thực hiện về kinh doanh và nộp thuế.